 Germans Trias i Pujol Hospital	GUIA O ITINERARI FORMATIU						
	Data elaboració	Elaborat per	Núm. Revisió	Data Revisió	Revisat per	Data Validació	Validat per
	05-10-2010	Tutor	4	31-05-2020	Tutora	02-06-2020	Comissió Docència

FES-IMP-002 Rev.01

1. DENOMINACIÓ OFICIAL DE L'ESPECIALITAT I REQUISITS DE TITULACIÓ

1.1. Nom de l'especialitat: Reumatologia

1.2. Durada: 4 anys

1.3. Llicenciatura prèvia: Llicenciatura de Medicina

2. DEFINICIÓ I COMPETÈNCIES DE L'ESPECIALITAT

La Reumatologia es una especialitat mèdica dedicada a les malalties mèdiques de l'aparell locomotor o músculo-esquelètiques. Inclou les malalties articulars, les del teixit connectiu, els trastorns de la columna vertebral, els reumatismes de parts toves, els trastorns del metabolisme ossi i el dolor de causa no maligna centrat a l'aparell locomotor.

Seguint el model canadenc, l'expertesa mèdica -la clau de volta de la competència del metge- es pot projectar en diferents vessants: com a comunicador, com a col·laborador, com a conseller de salut, com a gestor de recursos sanitaris, com a docent i com a professional.

3. OBJECTIUS GENERALS DE FORMACIÓ

- Prevenció de l'aparició d'incapacitat de les malalties més prevalents
- Conèixer l'etiopatogènia, el diagnòstic i el tractament de les malalties de l'àmbit de Medicina Interna i altres especialitats per tal de resoldre els problemes més habituals i oferir un suport integral als malalts.
- Conèixer l'etiopatogènia, el diagnòstic y el tractament de les malalties reumàtiques més freqüents, com també de les infreqüents, les greus i les potencialment mortals.
- Educació dels malalts per promoure l'observança del tractament, la pròpia cura i el manteniment de la independència per a les activitats quotidianes.
- Adquirir un grau de coneixement apropiat per a la investigació bàsica, clínica y epidemiològica.
- Enriquir el coneixement transversal en altres àmbits potencialment relacionats: gestió clínica, metodologia de qualitat, bioètica, legislació sanitària...

4. OBJECTIUS ESPECÍFICS

Adquisició dels coneixements necessaris per a la pràctica clínica en cadascun dels epígrafs que componen l'especialitat:

- Introducció i bases per al coneixement de les malalties reumàtiques
- Aproximació clínica al malalt reumàtic
- Exàmens complementaris
- Tractament de les malalties reumàtiques
- Malalties inflamatòries del teixit connectiu
- Espondiloartritis
- Malalties reumàtiques de la infància
- Malalties reumàtiques relacionades amb agents infecciosos
- Artritis microcristal·lines
- Manifestacions osteo-articulars de les neoplàsies
- Patologia regional
- Manifestacions osteoarticulars associades a malalties d'altres òrgans o sistemes
- Vasculitis
- Malalties òssies

 Germans Trias i Pujol Hospital	GUIA O ITINERARI FORMATIU						
	Data elaboració	Elaborat per	Núm. Revisió	Data Revisió	Revisat per	Data Validació	Validat per
	05-10-2010	Tutor	4	31-05-2020	Tutora	02-06-2020	Comissió Docència

FES-IMP-002 Rev.01

Competències i habilitats a adquirir durant el període formatiu

➤ Competències

- Àmbit assistencial
 - Aplicació de les mesures de prevenció de les malalties reumàtiques
 - Diagnòstic de les malalties reumàtiques d'acord als mètodes actuals i futurs
 - Tractament d'acord a les guies de pràctica clínica
 - Educació dels malalts i de la població per promoure estils de vida saludable i autosuficients.
- Àmbit de gestió
 - Pràctica clínica estandaritzada
 - Relació i coordinació entre els diferents nivells assistencials
 - Relació i coordinació amb altres professionals: cirurgians ortopèdics, rehabilitadors i d'altres especialistes afins
- Àmbit docent i d'investigació
 - Formació continuada per mantenir actualitzats els coneixements
 - Participació en la formació de pregrau dels alumnes de Medicina
 - Garantir una ampla base en tècniques d'investigació
- Àmbit professional
 - Formació en bioètica i deontològica
 - Organització i legislació sanitària

➤ Habilitats

- Tècniques bàsiques imprescindibles
 - Artrocentesi
 - Anàlisi del líquid sinovial i identificació de cristalls
 - Injeccions intraarticulars i de parts toves
 - Prova de Schirmer
 - Col·locació de fèrules articulars i altres ortesis
 - Densitometria òssia
 - Ecografia músculo-esquelètica
 - Sialometria
 - Capil·laroscòpia
- Tècniques específiques recomanades
 - Biòpsia sinovial amb agulla
 - Injecció articular o de parts toves guiada amb ecografia o radioscòpia
 - Radiosinovectomia
- Tècniques també recomanades
 - Biòpsia de múscul, os, pell, glàndula salival, greix subcutani, artèria temporal i nòdul subcutani
- Tècniques col·laterals d'altres especialitats
 - Teràpia avançada del dolor crònic
 - Estudi neurofisiològic
 - Teràpia física
 - Interpretació bàsica de les imatges de diagnòstic (Rx, TC, RM i gammagrafia)
 - Pràctica i interpretació d'alguna tècnica de laboratori específica.

GUIA O ITINERARI FORMATIU							
 Germans Trias i Pujol Hospital	Data elaboració	Elaborat per	Núm. Revisió	Data Revisió	Revisat per	Data Validació	Validat per
	05-10-2010	Tutor	4	31-05-2020	Tutora	02-06-2020	Comissió Docència

FES-IMP-002 Rev.01

5. CONTINGUTS

5.1. Activitats formatives

ACTIVITAT	HORARI	CALENDARI	METGES ASSIGNATS	METGE RESPONSABLE
Sessions clíniques control de malats ingressats clínico-radiològica clínico-patològica casos problema temàtica escola de biològics clínico-immunològica osteoporosi àrea ordre intern interstici pulmonar iconografia clínica sessió nefro-reuma	12:00 a 13:00 13:00 a 14:00 12:45 a 13:30 15:00 a 16:00 13:00 a 14:00 15:00 a 16:00 15:00 a 16:00 8:00 a 16:00 13.00 a 14.00 12.00 a 14.00 13.00 a 14.00 13.00 a 14.00	setmanal setmanal mensual mensual mensual mensual mensual bimensual trimestral mensual semestral mensual	tots tots tots tots tots tots tots tots tots tots tots tots	Dra. Martinez
Sessió bibliogràfica		quinzenal	Resident 2 Resident 3 Resident 4 Metges col.laboradors Dra Sanguesa Dra. Holgado Dra. Mateo Dr. Olivé Dra. Aparicio Dra. Gifre Dra. Riveros	Dra.Martinez

 Germans Trias i Pujol Hospital	GUIA O ITINERARI FORMATIU						
	Data elaboració	Elaborat per	Núm. Revisió	Data Revisió	Revisat per	Data Validació	Validat per
	05-10-2010	Tutor	4	31-05-2020	Tutora	02-06-2020	Comissió Docència

FES-IMP-002 Rev.01

5.2. Activitats formatives específiques (rotacions):

5.1. ROTACIONS PRIMER ANY

- Objectius bàsics de la rotació:

Competències i habilitats a adquirir en el 1r. any

- Assolir els objectius marcats en cadascuna de les rotacions
- Profunditzar, mitjançant l'estudi tutelat, en el coneixement de les malalties més rellevants del área de la medicina interna, particularment aquelles que concorren més frecuentment a les malalties reumàtiques
- Adquirir destresa en l'examen clínic i procediment diagnòstic del pacient
- Desenvolupament d'habilitats comunicatives amb els pacients i els seus familiars
- Familiaritzar-se en la interpretació de tècniques d'imatge
- Aprendre a realitzar tècniques com l'artrocentesi, punció lumbar, toracocentèsi, paracentèsi, col.locació de vies centrals i perifèriques, reanimació cardio-pulmonar avançada
- Conèixer aspectes legals de la pràctica mèdica: consentiment informat

 Germans Trias i Pujol Hospital	GUIA O ITINERARI FORMATIU						
	Data elaboració	Elaborat per	Núm. Revisió	Data Revisió	Revisat per	Data Validació	Validat per
	05-10-2010	Tutor	4	31-05-2020	Tutora	02-06-2020	Comissió Docència

FES-IMP-002 Rev.01

Competències i habilitats a adquirir en el 1r. any

Especialitat	Temps	Continguts		Activitat	Nivell de participació	
		Teòrics	Pràctics		Facultatiu	Ajudant
Reumatologia	1 mes	<ul style="list-style-type: none"> Semiologia dels reumatismes Diagnòstic diferencial de la monoartritis i poliartritis principis bàsics del tractament 	<ul style="list-style-type: none"> Exploració de l'aparell locomotor Valoració de proves complementàries Artrocentesi 	<ul style="list-style-type: none"> Consultes externes Gabinets 	Adjunt	R1
Radiologia	1 mes	<ul style="list-style-type: none"> Semiologia radiològica de les malalties articulars i òssies 	<ul style="list-style-type: none"> Lectura de radiografies Lectura bàsica de TC i RM Indicacions i pràctica de punció guiada 	<ul style="list-style-type: none"> Integració al Servei de Radiodiagnòstic 	Adjunt	R1
Clinica del dolor	1 mes	<ul style="list-style-type: none"> Valoració y atenció tutelada del pacient amb dolor en consultes i pacients ingressats Coneixement de la etiopatogenia del dolor i principis bàsics del tractament Indicacions de les tècniques invasives analgèsiques 	<ul style="list-style-type: none"> Valoració del malalt amb dolor Atenció tutelada a la pròpia clínica i als malalts ingressats. Tècnica i practica dels procediments invasius bàsics analgèsics 	<ul style="list-style-type: none"> Integració a la clínica del dolor 	Adjunt	R1
Dermatologia	2 mesos	<ul style="list-style-type: none"> Semiologia cutània de les malalties reumàtiques 	<ul style="list-style-type: none"> Assistència tutelada 	<ul style="list-style-type: none"> Integració al Servei de Dermatologia 	Adjunt	R1
Cirurgia Ortopèdica i Traumatologia	1 mes	<ul style="list-style-type: none"> Ortopèdia bàsica Criteris d'indicació quirúrgica 	<ul style="list-style-type: none"> Assistència tutelada Cura bàsica de les ferides Aplicació de fèrules 	<ul style="list-style-type: none"> Integració al Servei de Cirurgia. Ortopèdica 	Adjunt	R1
Medicina Interna	2 mesos	<ul style="list-style-type: none"> Perfeccionament de l'anamnesi i exploració clínica El malalt comòrbid Febre d'origen desconegut Malalties pulmonars més freqüents Cardiopaties Complicacions infeccioses del malalt hospitalitzat Pneumònia, pleuritis, MPOC Pneumopaties 	<ul style="list-style-type: none"> Atenció tutelada al malalt ingressat Toracocentesi Paracentesi Punció lumbar 	<ul style="list-style-type: none"> Integració al Servei de Medicina Interna 	Adjunt	R1
Malalties infeccioses	2 mesos	<ul style="list-style-type: none"> Valoració del pacient amb febre d'origen desconegut Coneixement infeccions malalt immunodeprimit 	<ul style="list-style-type: none"> Maneig de les complicacions infeccioses del malalt hospitalitzat Utilització racional del tractament antibiòtic 	<ul style="list-style-type: none"> Integració al Servei de infeccioses 	Adjunt	R1
Urgències	1 mes	<ul style="list-style-type: none"> Peculiaritats del malalt subcrític Peculiaritats del malalt sense diagnòstic definitiu 	<ul style="list-style-type: none"> Atenció mèdica al malalt de l'hospital de dia d'Urgències 	<ul style="list-style-type: none"> Integració al Servei d'Urgències 	Adjunt	R1

 Germans Trias i Pujol Hospital	GUIA O ITINERARI FORMATIU						
	Data elaboració	Elaborat per	Núm. Revisió	Data Revisió	Revisat per	Data Validació	Validat per
	05-10-2010	Tutor	4	31-05-2020	Tutora	02-06-2020	Comissió Docència

FES-IMP-002 Rev.01

Especialitat	Núm. de guàrdies
Medicina	4 al mes
Traumatologia	4 al mes (durant rotació de traumatologia)

5.2. ROTACIONS SEGON ANY

- Objectius bàsics de la rotació: (competències i habilitats a adquirir pel professional en formació)

Competències i habilitats a adquirir en el 2r. any

De caràcter general:

- Responsabilitzar-se de l'atenció, diagnòstic i tractament dels malalts de la planta de reumatologia sempre sobre la supervisió de l'adjunt especialista
- Coneixement de les complicacions agudes de les malalties de l'aparell locomotor que requereixen hospitalització
- Perfeccionament en les habilitats comunicatives amb els pacients i els seus familiars
- Adquirir destresa en l'examen clínic i diagnòstic del pacient reumatològic
- Elaborar notes d'ingrés orientades al problema diagnòstic i en el que consti el plantejament d'exploracions a realitzar i l'enfocament terapèutic supervisat per un adjunt
- Saber redactar un informe d'alta de reumatologia
- Introducció tutelada a les pautes terapèutiques administrades a l'hospital de dia
- Realitzar de manera tutelada biòpsies glàndula salivar, greix abdominal i muscular

Docència:

- Assistència al congrés de la Societat Espanyola de Reumatologia
- Elaborar una comunicació pel congrés mèdic
- Participar en les sessions de servei

 Germans Trias i Pujol Hospital	GUIA O ITINERARI FORMATIU						
	Data elaboració	Elaborat per	Núm. Revisió	Data Revisió	Revisat per	Data Validació	Validat per
	05-10-2010	Tutor	4	31-05-2020	Tutora	02-06-2020	Comissió Docència

FES-IMP-002 Rev.01

Competències i habilitats a adquirir en el 2n. any

Especialitat	Temps	Continguts		Activitats	Nivell de participació	
		Teòrics	Pràctics		Facultatiu	Ajudant
Nefrologia	1,5 mesos	<ul style="list-style-type: none"> • Coneixements de les malalties renals més vinculades amb les malalties reumàtiques (glomerulonefritis i síndrome nefròtica) • Osteodistrofia renal • Complicacions osteoarticulars del malalt en hemodiàlisi. • Complicacions osteoarticulars del malalt trasplantat. 	<ul style="list-style-type: none"> • Assistència tutelada • Consultes externes monogràfiques 	<ul style="list-style-type: none"> • Integració amb el servei de Nefrologia 	• Adjunt	R2
Medicina Intensiva	1,5 mesos	<ul style="list-style-type: none"> • Principis bàsics de tractament del malalt crític • Indicacions i tècniques d'intubació i ventilació mecànica • Indicacions i tècniques dels diferents catèters • Infeccions greus del malalt immunodeprimat 	<ul style="list-style-type: none"> • Passiva visita tutelada 	<ul style="list-style-type: none"> • Integració amb el Servei de Medicina Intensiva 	• Adjunt	R2
Reumatologia	8 mesos	<ul style="list-style-type: none"> • Malalties reumàtiques agudes greus o invalidants tributaries d'hospitalització. • Aproximació diagnòstica i terapèutica del malalt vist a consulta externa. • Introducció tutelada a les pautes terapèutiques administrades a l'hospital de dia. 	<ul style="list-style-type: none"> • Atenció diària al malalt a la planta d'hospitalització, tutelada per un adjunt. Passi de visita general un cop a la setmana. • Consulta externa tutelada un dia a la setmana. • Atenció mèdica tutelada a l'hospital de dia. 	<ul style="list-style-type: none"> • Planta d'hospitalització • Consulta externa • Hospital de dia 	• Adjunt	R2

- Guàrdies

Especialitat	Núm. de guàrdies
Medicina	4 al mes

 Germans Trias i Pujol Hospital	GUIA O ITINERARI FORMATIU						
	Data elaboració	Elaborat per	Núm. Revisió	Data Revisió	Revisat per	Data Validació	Validat per
	05-10-2010	Tutor	4	31-05-2020	Tutora	02-06-2020	Comissió Docència

FES-IMP-002 Rev.01

5.3. ROTACIONS TERCER ANY

- Objectius bàsics de la rotació: (competències i habilitats a adquirir pel professional en formació)

Competències i habilitats a adquirir en el 3r. any

De caràcter general:

- Responsabilitzar-se de l'assistència dels malats a una consulta externa propia dos dies a la setmana
- Aprendre a fer diagnòstic diferencial i prendre decisions sobre del malalt a consulta externa tutoritzat per un adjunt
- Maneig del malalt de l'hospital de dia
- Adquirir coneixements en l'àrea de la reumatologia pediàtrica assistint a la consulta externa de reumatologia pediàtrica cada 15 dies
- Adquirir coneixements en ecografia i capil.laroscòpia assistint a la consulta monogràfica una vegada al mes
- Realitzar de manera autònoma biòpsies glàndula salivar, greix abdominal i muscular

Docència:

- Assistència a les sessions de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques
- Assistència al congrés Europeu de Reumatologia
- Tutoritzar al R2
- Elaboració d'article per a revistes biomèdiques
- Presentació de una comunicació a un congrés mèdic

GUIA O ITINERARI FORMATIU							
 Germans Trias i Pujol Hospital	Data elaboració	Elaborat per	Núm. Revisió	Data Revisió	Revisat per	Data Validació	Validat per
	05-10-2010	Tutor	4	31-05-2020	Tutora	02-06-2020	Comissió Docència

FES-IMP-002 Rev.01

Competències i habilitats a adquirir en el 3r. any						
Especialitat	Temps	Continguts		Activitats	Nivell de participació	
		Teòrics	Pràctics		Facultatiu	Adjunt
Reumatologia Pediàtrica	12 mesos (2 dilluns mes)	<ul style="list-style-type: none"> • Diagnòstic i tractament de les malalties reumàtiques infantils 	<ul style="list-style-type: none"> • Assistència tutelada a la consulta externa monogràfica de reumatologia pediàtrica 	<ul style="list-style-type: none"> • Integració a Reumatologia Pediàtrica 	• Adjunt	R3
Immunologia	2 mesos	<ul style="list-style-type: none"> • Coneixement de les tècniques bàsiques en Immunologia per al diagnòstic de les malalties reumàtiques, • Interpretació dels resultats i valor discriminatori a la pràctica clínica. 	<ul style="list-style-type: none"> • Preparar, llegir i interpretar les següents tècniques: ELISA, nefelometria, immunofluorescència 	<ul style="list-style-type: none"> • Integració a Immunologia. 	• Adjunt	R3
Reumatologia	10 mesos	<ul style="list-style-type: none"> • Malalties reumàtiques agudes greus o invalidants tributaries d'hospitalització. • Aproximació diagnòstica i terapèutica del malalt vist a consulta externa. • Introducció tutelada a les pautes terapèutiques administrades a l'hospital de dia. 	<ul style="list-style-type: none"> • Atenció diària al malalt a la planta d'hospitalització, tutelada per un adjunt. • Passi de visita general un cop a la setmana. • Consulta externa tutelada un dia a la setmana. • Atenció mèdica tutelada a l'hospital de dia. 	<ul style="list-style-type: none"> • Planta d'hospitalització • Consulta externa • Hospital de dia 	• Adjunt	R3

- Guàrdies

Especialitat	Núm. de guàrdies
Medicina	4 al mes

 Germans Trias i Pujol Hospital	GUIA O ITINERARI FORMATIU						
	Data elaboració	Elaborat per	Núm. Revisió	Data Revisió	Revisat per	Data Validació	Validat per
	05-10-2010	Tutor	4	31-05-2020	Tutora	02-06-2020	Comissió Docència

FES-IMP-002 Rev.01

5.4. ROTACIONS QUART ANY

- Objectius bàsics de la rotació: (competències i habilitats a adquirir pel professional en formació)

Competències i habilitats a adquirir en el 3r. any

De caràcter general:

- Consolidació dels coneixements i les tècniques adquirides
- Assistència dels malats a una consulta externa propia tres dies a la semana assolint la total autonomia
- Maneig del malalt de l'hospital de dia
- Realitzar les interconsultes del servei

Docència:

- Tutorització dels residents d'anys anteriors, rotants i estudiants
- Assistència a les sessions de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques
- Assistència al congrés Americà de Reumatologia
- Presentació de comunicacions a congressos/reunions científiques
- Participació com a ponent en una conferència clínico-patològica

Recerca:

- Perfeccionament de l'estadística i epidemiologia mèdiques
- Iniciar-se en nocions de metodologia científica
- Involucrar-se en alguna línia d'investigació del servei
- Elaboració d'article per a revistes biomèdiques
- Elaboració del curriculum vitae

 Germans Trias i Pujol Hospital	GUIA O ITINERARI FORMATIU						
	Data elaboració	Elaborat per	Núm. Revisió	Data Revisió	Revisat per	Data Validació	Validat per
	05-10-2010	Tutor	4	31-05-2020	Tutora	02-06-2020	Comissió Docència

FES-IMP-002 Rev.01

Competències i habilitats a adquirir en el 4t. any						
Especialitat	Temps	Continguts		Activitats	Nivell de participació	
		Teòrics	Pràctics		Facultatiu	Ajudant
Reumatologia	11 mesos	<ul style="list-style-type: none"> • Consolidació de coneixements i tècniques adquirides prèviament. • Complicacions reumàtiques de malalts ingressats per altra causa. • Mètodes diagnòstics complementaris (densitometria, capil.loroscopia, ecografia) • Tècniques quirúrgiques (biòpsia labial, muscular, sinovial) 	<ul style="list-style-type: none"> • Atenció mèdica a malalts hospitalitzats es requereix. • Atenció mèdica a malalts de consulta externa dos dies a la setmana. • Interconsulta de l'especialitat per a la resta de l'hospital, tutelat. • Atenció mèdica a l'hospital de dia. • Pràctica de biòpsia a quiròfan. • Participació activa a les sessions clíniques i elaboració de publicacions. 		Adjunt	R4
Rotació opcional de lliure elecció	2 mesos	<ul style="list-style-type: none"> • Aprofundir en els coneixements teòrics del tema escollit 	<ul style="list-style-type: none"> • Pràctiques sobre el tema escollit 	<ul style="list-style-type: none"> • Integració al servei escollit 		

- Guàrdies

Especialitat	Núm. de guàrdies
Medicina	4 al mes

Dr. Alejandro Olivé
 Cap de Servei

Dra. Susana Holgado
 Tutora

A Badalona, 19 març de 2019